

Dokument na rokovanie

B9-0317/2022

7.6.2022

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásení Rady a Komisie

v súlade s článkom 132 ods. 2 rokovacieho poriadku

o právnom štáte a potenciálnom schválení poľského národného plánu obnovy
(2022/2703(RSP))

**Siegfried Mureşan, Jeroen Lenaers, Petri Sarvamaa, José Manuel
Fernandes, Markus Ferber**
v mene skupiny PPE

Uznesenie Európskeho parlamentu o právnom štáte a potenciálnom schválení poľského národného plánu obnovy (2022/2703(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“),
- so zreteľom na články 1, 2, 4 a 19 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ),
- so zreteľom na článok 49 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na Európsky dohovor o ľudských právach a súvisiacu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva,
- so zreteľom na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (SDEÚ),
- so zreteľom na odôvodnený návrh Komisie z 20. decembra 2017 na rozhodnutie Rady o určení jasného rizika vážneho porušenia zásad právneho štátu zo strany Poľskej republiky, vydaný v súlade s článkom 7 ods. 1 ZEÚ (COM(2017)0835),
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie (ďalej len „nariadenie o podmienenosti právnym štátom“)¹,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti²,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 24. júna 2021 o správe Komisie o právnom štáte za rok 2020³,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. septembra 2020 o návrhu rozhodnutia Rady o určení jasného rizika vážneho porušenia zásady právneho štátu Poľskou republikou⁴,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. júla 2021 o vytvorení usmernení pre uplatňovanie všeobecného režimu podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie⁵,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. septembra 2021 o slobode médií a ďalšom zhoršovaní situácie v oblasti právneho štátu v Poľsku⁶,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 21. októbra 2021 o kríze právneho štátu v Poľsku

¹ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17.

³ Ú. v. EÚ C 81, 18.2.2022, s. 27.

⁴ Ú. v. EÚ C 385, 22.9.2021, s. 317.

⁵ Ú. v. EÚ C 99, 1.3.2022, s. 146.

⁶ Ú. v. EÚ C 117, 11.3.2022, s. 151.

- a nadradenosti práva EÚ⁷,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. marca 2022 o právnom štáte a dôsledkoch rozsudku Súdneho dvora⁸,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 5. mája 2022 o prebiehajúcich vypočutiach podľa článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ, ktoré sa týkajú Poľska a Maďarska⁹,
 - so zreteľom na vyhlásenie Rady a Komisie zo 7. júna 2022 o právnom štáte a potenciálnom schválení poľského národného plánu obnovy,
 - so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže hodnoty zakotvené v článku 2 ZEÚ vymedzujú identitu Európskej únie ako spoločný právny poriadok, a preto musí byť Európska únia schopná tieto hodnoty chrániť v rámci svojich právomocí, ktoré jej boli zverené zmluvami; keďže podľa zásad právneho štátu musia všetky verejné orgány v členských štátoch vždy konať v súlade s týmito hodnotami a pod kontrolou nezávislých a nestranných súdov;
- B. keďže zmeny iniciované poľskou vládou, najmä v justičnom systéme, viedli k vážnemu narušeniu demokracie a právneho štátu;
- C. keďže vyplácanie prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti Poľsku umožní, aby z pandémie COVID-19 vyšlo silnejšie a dosiahlo pokrok v zelenej a digitálnej transformácii;
- D. keďže Komisia posúdila poľský plán obnovy a odolnosti na základe kritérií stanovených v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, ktoré zahŕňali posúdenie vplyvu plánovaných investícií a reforiem na zelenú a digitálnu transformáciu a ich úlohy pri riešení výziev identifikovaných v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny v rámci európskeho semestra vrátane tých, ktoré sa týkajú posilnenia potenciálu rastu, tvorby pracovných miest, hospodárskej a sociálnej odolnosti a nezávislosti súdnictva;
- E. keďže podľa Komisie plán Poľska zahŕňa míľniky týkajúce sa dôležitých aspektov nezávislosti súdnictva, ktoré majú osobitný význam pre zlepšenie investičného prostredia a vytvorenie podmienok na účinné vykonávanie plánu obnovy a odolnosti; keďže je nevyhnutné, aby pred tým, ako sa vyplatí akákoľvek platba v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, Poľsko preukázalo, že tieto míľniky boli dosiahnuté;
1. konštatuje, že 1. júna 2022 Komisia vydala kladné posúdenie poľského plánu obnovy a odolnosti, ktorý Poľsko predložilo 3. mája 2021; konštatuje, že vyplatenie 23,9 miliardy EUR vo forme grantov a 11,5 miliardy EUR vo forme úverov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti by malo byť prísne podmienené úplným a jednoznačným splnením všetkých kritérií týkajúcich sa nezávislosti súdnictva, ktoré sú

⁷ Ú. v. EÚ C 184, 5.5.2022, s. 154.

⁸ Prijaté texty, P9_TA(2022)0074.

⁹ Prijaté texty, P9_TA(2022)0204.

v pláne obnovy a odolnosti opísané ako míľniky a ciele;

2. pripomína, že Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti vykonáva v rámci priameho riadenia Komisia v súlade s príslušnými pravidlami prijatými podľa článku 322 ZFEÚ, najmä s nariadením o rozpočtových pravidlách a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie¹⁰; okrem toho opakuje, že schválenie národných plánov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti musí byť podmienené dodržiavaním všetkých požiadaviek stanovených v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti;
3. pripomína Komisii, že uvoľnenie finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti skôr, ako sa úplne a nezvratne zavedú do praxe tri podmienky, ktoré predseda Komisie uviedol pri viacerých príležitostiach pred Európskym parlamentom, a to zrušenie disciplinárnej komory najvyššieho súdu, obnovenie funkcie nezákonne suspendovaných sudcov a dôkladná reforma disciplinárneho systému pre sudcov v súlade s normami EÚ, by bolo v rozpore s právnymi predpismi Únie;
4. víta záväzok Komisie stanoviť jasné míľniky a harmonogram týkajúci sa týchto podmienok; zdôrazňuje, že tieto podmienky mali byť splnené pred schválením poľského plánu obnovy a odolnosti, čo by Komisii poskytlo dostatočný čas na vyhodnotenie skutočného plnenia týchto záväzkov v praxi;
5. domnieva sa, že míľniky stanovené v návrhu vykonávacieho rozhodnutia Rady by Komisia mala prísne monitorovať a presadzovať ich plnenie pred uskutočnením akýchkoľvek platieb; domnieva sa, že poľské orgány nemajú vierohodné výsledky, pokiaľ ide o dodržiavanie predchádzajúcich záväzkov; domnieva sa preto, že Komisia musí monitorovať a hodnotiť nielen prijatie požadovaných právnych predpisov poľskými orgánmi, ale aj ich vykonávanie a súlad s rozsudkami SDEÚ;
6. víta rozhodnutie Komisie stanoviť zatvorenie nezákonnej disciplinárnej komory najvyššieho súdu a presun disciplinárnych funkcií na inú komoru najvyššieho súdu ako kľúčové podmienky pre uvoľnenie finančných prostriedkov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti; naliehavo vyzýva Komisiu, aby pred uvoľnením akýchkoľvek finančných prostriedkov uplatnila spoľahlivý overovací mechanizmus, ako aj skúšobnú lehotu s cieľom zabezpečiť, aby nová komora spĺňala kritériá nezávislého a nestranného súdu zriadeného zákonom, ako sa vyžaduje podľa článku 19 ZEÚ; zdôrazňuje, že je potrebné prísne dodržiavať harmonogram uvedený v pláne obnovy a odolnosti;
7. naliehavo vyzýva Komisiu, aby dôsledne monitorovala, či sú v plnej miere dosiahnuté všetky míľniky týkajúce sa justičného systému, ktoré sú zahrnuté do plánu obnovy a odolnosti; zdôrazňuje najmä to, že rozsah disciplinárnej zodpovednosti sudcov sa musí jasne vymedziť tak, aby sa zrušili akékoľvek obmedzenia práva poľských súdov predkladať SDEÚ návrhy na začatie prejudiciálneho konania a aby sa zaručilo, že takéto žiadosti nebudú dôvodom na začatie disciplinárneho konania proti sudcom; opakuje, že

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie ([Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 1](#)).

obsah súdnych rozhodnutí sa nesmie uznať za disciplinárny priestupok a že začatie overovania v rámci súdneho konania, či sudca spĺňa požiadavky nezávislosti, nestrannosti a zákonného vymenovania, je v súlade s článkom 19 Zmluvy o EÚ pre príslušný súd možné, ak v tejto súvislosti vzniknú vážne pochybnosti; zdôrazňuje potrebu posilniť procesné záruky a právomoci strán v disciplinárnych konaniach týkajúcich sa sudcov; opakuje, že vyplácanie finančných prostriedkov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti by malo byť prísne podmienené jednoznačným splnením týchto kritérií;

8. opakuje, že Poľsko je viazané uznesením SDEÚ a bude musieť naďalej platiť dennú sankciu vo výške 1 milióna EUR, kým nevyrieši rozsudky týkajúce sa disciplinárnej komory najvyššieho súdu; vyzýva preto Komisiu, aby preskúmala reformu disciplinárneho systému s cieľom zabezpečiť, aby bol v prísnom súlade s rozsudkami SDEÚ;
9. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v podmienkach stanovených v pláne obnovy a odolnosti sa nepredpokladá okamžitý návrat všetkých sudcov, ktorí boli nezákonne suspendovaní z politických dôvodov, do ich bývalých funkcií, a naliehavo vyzýva Komisiu a poľskú vládu, aby výrazne urýchlili proces ich návratu do bývalých funkcií; domnieva sa, že súdne preskúmanie rozhodnutia o pozastavení funkcie môže prebiehať aj počas výkonu funkcie týchto sudcov;
10. vyjadruje poľutovanie nad tým, že sudca Paweł Juszczyszyn bol preložený na iné oddelenie a nútený čerpať dovolenku ihneď po návrate na svoje pracovné miesto po viac ako dvoch rokoch pozastavenia funkcie; domnieva sa, že toto rozhodnutie v skutočnosti porušuje viaceré poľské a európske právne predpisy a súdne rozhodnutia;
11. zdôrazňuje, že vyplácanie finančných prostriedkov EÚ by malo byť podmienené jednoznačným uznaním prednosti práva EÚ, ktorá je nevyhnutná na ochranu finančných záujmov EÚ a schopnosť inštitúcií a agentúr EÚ zabezpečiť správne riadenie finančných prostriedkov EÚ, ako aj predchádzanie nezrovnalostiam;
12. zdôrazňuje význam zlepšenia procesu tvorby právnych predpisov, ktoré je stanovené ako míľnik v rámci plánu obnovy a odolnosti; vyjadruje poľutovanie nad systematickým zneužívaním a porušovaním rokovacieho poriadku v poľskom parlamente vládnu väčšinou, čo prispelo k oslabeniu právneho štátu a demokracie v Poľsku; víta zavedenie povinného posúdenia vplyvu a verejných konzultácií v prípade návrhov zákonov predložených poslancami a senátormi, ako aj obmedzenie využívania zrýchlených legislatívnych postupov medzi míľniky plánu obnovy a odolnosti pre Poľsko; vyzýva Komisiu, aby presadzovala vykonanie tejto reformy v uvedenom časovom rámci, ktorý predpokladá dokončenie reformy do 30. septembra 2022;
13. je naďalej plne odhodlaný zabezpečiť, aby sa finančné prostriedky EÚ na obnovu dostali k obyvateľom Poľska; opakuje, že treba nájsť riešenie, ktoré umožní priame pridelovanie finančných prostriedkov regionálnym a miestnym orgánom a konečným príjemcom;
14. vyjadruje poľutovanie nad tým, že z dôvodu nedbalosti poľskej vlády, ktorá odmietla zlepšiť justičný systém v súlade s právom EÚ, Poľsko nevyužilo predbežné financovanie, ktoré bolo k dispozícii v rámci Mechanizmu na podporu obnovy

a odolnosti len do decembra 2021, vo výške 4,7 miliardy EUR, čím vzniklo zbytočné zaťaženie štátneho rozpočtu v čase zvýšených výdavkov súvisiacich s pandémiou;

15. zdôrazňuje potrebu efektívnej realizácie investičných a reformných projektov plánovaných v rámci plánu obnovy a odolnosti, ktoré budú prínosom pre poľských občanov, najmä vzhľadom na zhoršujúcu sa hospodársku situáciu spôsobenú čiastočne vojnou na susednej Ukrajine a finančným tlakom súvisiacim s prijímaním utečencov z Ukrajiny; zdôrazňuje však, že zodpovednosť za akékoľvek oneskorenia pri vyplácaní finančných prostriedkov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti Poľsku nesie poľská vláda, ktorá oslabil právnny štát v Poľsku a Únii, čo potvrdzujú mnohé rozsudky Súdneho dvora Európskej únie a Európskeho súdu pre ľudské práva;
16. je pevne presvedčený, že počas vojenskej agresie autoritárskeho Ruska voči Ukrajine, ktorá obhajuje európske hodnoty zakotvené v článku 2 ZEÚ, je pre EÚ dôležitejšie ako kedykoľvek predtým preukázať pevný a jasný záväzok k svojim základným hodnotám slobody, demokracie, právneho štátu a dodržiavania ľudských práv;
17. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie vládam a parlamentom členských štátov, Rade, Komisii, Výboru regiónov a Rade Európy.